

Roger Badia,
Professor nacional de tennis, Tècnic FCT.
Germán García,
Professor nacional de tennis CT Balaguer.
Georgina Maresma,
Professora nacional de tennis, Tècnic FCT.
J. Oriol Vega,
Professor nacional de tennis,
Director tècnic Cercle Sabadellès.
Francesc Solanellas,
INEFC, FCT.

ORGANITZACIÓ DE LES ESCOLES DE TENNIS

Resum

L'objectiu d'aquest article és donar a conèixer la realitat de les escoles de tennis en els vora 300 clubs de tennis de Catalunya. Una estructura tan arrelada a casa nostra mereix ser tractada analitzant la seva organització i donant unes pautes que permetin veure els canvis que s'han donat en els darrers anys.

Així mateix es determinen les fases que cal tenir en compte abans d'organitzar una escola de tennis: analitzar la realitat en la qual ens trobem, determinar els objectius en base a aquesta situació, determinar el tipus d'escola amb la qual treballarem, etc. També són tractats aspectes referents a l'equip tècnic que compon l'escola i alguns dels problemes que sorgeixen en els clubs com a conseqüència de tenir aquesta escola.

Paraules clau: club, escola de tennis, organització, directius.

Introducció

La base del tennis català i espanyol ha estat i és l'associacionisme, representat bàsicament pels clubs. Però el tennis,

com d'altres esports, està immers en una fase de reestructuració que requereix uns professionals de l'esport amb una preparació més àmplia i uns professionals de la gestió que siguin capaços de fer front a la competència existent entre clubs i entitats amb ànim de lucre.

Malgrat la dificultat per unificar les descripcions de tots els clubs catalans, aquest article intenta exposar la realitat del tennis català des d'aquesta perspectiva però sobretot des del vessant organitzatiu de les escoles de tennis.

Les escoles de tennis representen en la majoria de clubs el principal element dinamitzador de l'activitat esportiva. De l'escola de club en uns horaris molt tancats i dedicats principalment als joves amb possibilitats de competició s'ha evolucionat a escoles de tennis més obertes on hi tinguin cabuda no

només els joves amb talent sinó també els que busquin un clar vessant recreatiu sense importar l'edat en la qual es trobin.

Els clubs a Catalunya

Tal com es comentava anteriorment, el tennis català se sustenta en la infraestructura dels clubs. Les dades dels clubs i associacions esportives catalanes específiques del nostre esport es presenten de forma comparativa amb les dades generals de tots els altres esports. (Veure taula 1)

La distribució de clubs i associacions esportives per a les diferents províncies catalanes presenta uns percentatges similars pel que fa al tennis respecte als altres esports. Cal desta-

	General	Específic
Nombre total	13.411	644
Barcelona	9.438 (69.70%)	402 (62.42%)
Girona	1.378 (10.27%)	84 (13.04%)
Lleida	1.135 (8.46%)	62 (9.62%)
Tarragona	1.460 (10.88%)	96 (14.90%)

Taula 1. Taula comparativa dels clubs i associacions esportives en general respecte al tennis.

car que la província de Tarragona és la que presenta de forma específica el segon percentatge mentre que pel que fa al còmput general és la tercera. En ambdós casos la província de Lleida és la que presenta un percentage inferior. (Veure taula 2)

En ambdós casos, tant pel que fa al nombre de clubs d'altres esports i clubs de tennis, el percentatge majoritari correspon al de clubs federats que es troben al voltant del 75%.

Pel que fa als equipaments esportius específics, la distribució per a les diferents províncies catalanes és la que s'especifica a les taules 3 i 4.

Anàlisi d'un club

Com a punt de partida, abans de planificar qualsevol activitat, seria convenient una anàlisi de la situació actual, tenint en compte els punts següents:

- Nombre de socis.
- Piràmide d'edats dels socis.

S'exposen dos exemples de clubs molt representatius del món del tennis català. En el primer dels casos es presenta l'evolució del nombre de socis de l'any 1986 al 1994 i en el segon la piràmide d'edats de l'any 1991. (Veure figures 1 i 2)

Les piràmides d'edats presentades, les considerem força representatives de molts clubs de tennis catalans. Durant un cert temps, els clubs s'han dedicat quasi exclusivament a la promoció del tennis. Aquesta promoció del tennis quedava quasi absolutament centrada a les escoles de tennis i llurs equips. Els equips de les categories inferiors comporten una selecció dels millors jugadors, la qual cosa fa que en categories superiors els jugadors no escollits per jugar amb els equips del seu club abandonin la pràctica tennística, si no és que

	General	Específic
Federat	6.494 (78.52%)	312 (73.23%)
Lleure	1.776 (21.47%)	114 (26.60%)
Nombre total	8.270	426

Taula 2. Taula comparativa entre el conjunt d'esports i l'esport del tennis.

Províncies	Nombre de pistes
Barcelona	932 (68.12%)
Girona	171 (12.5%)
Lleida	105 (7.67%)
Tarragona	160 (11.69%)
Total	1.368 (100%)

Taula 3. Taula de pistes per a les diferents províncies.

Superfície	Nombre de pistes
Terra	18
Terra batuda	751
Cendra	1
Herba artificial	5
Sintètic	23
Formigó porós	461
Ciment	64
Asfàltic	17
Altres	28

Taula 4. Pistes en funció de la superfície (1368).

compten amb altres activitats esportives en el mateix club, cosa poc freqüent fins fa uns anys.

A partir d'aquestes edats, entre 15 i 25 anys, el nombre de socis baixa considerablement. El nombre de socis de més edat augmenta considerablement ja que l'objectiu a partir dels 25-30 anys canvia substancialment. L'objectiu ja no és tant de la recerca de la

competició específica del tennis sinó que se centra en un àmbit més recreatiu i sovint en una pràctica esportiva més diversificada. És per aquest motiu que en el cas que un club aposti per una escola més competitiva com la que es descriu posteriorment ha de tenir en compte aquesta possible pèrdua de socis en unes edats compreses entre els 15 i 25 anys. Cal, doncs, considerar:

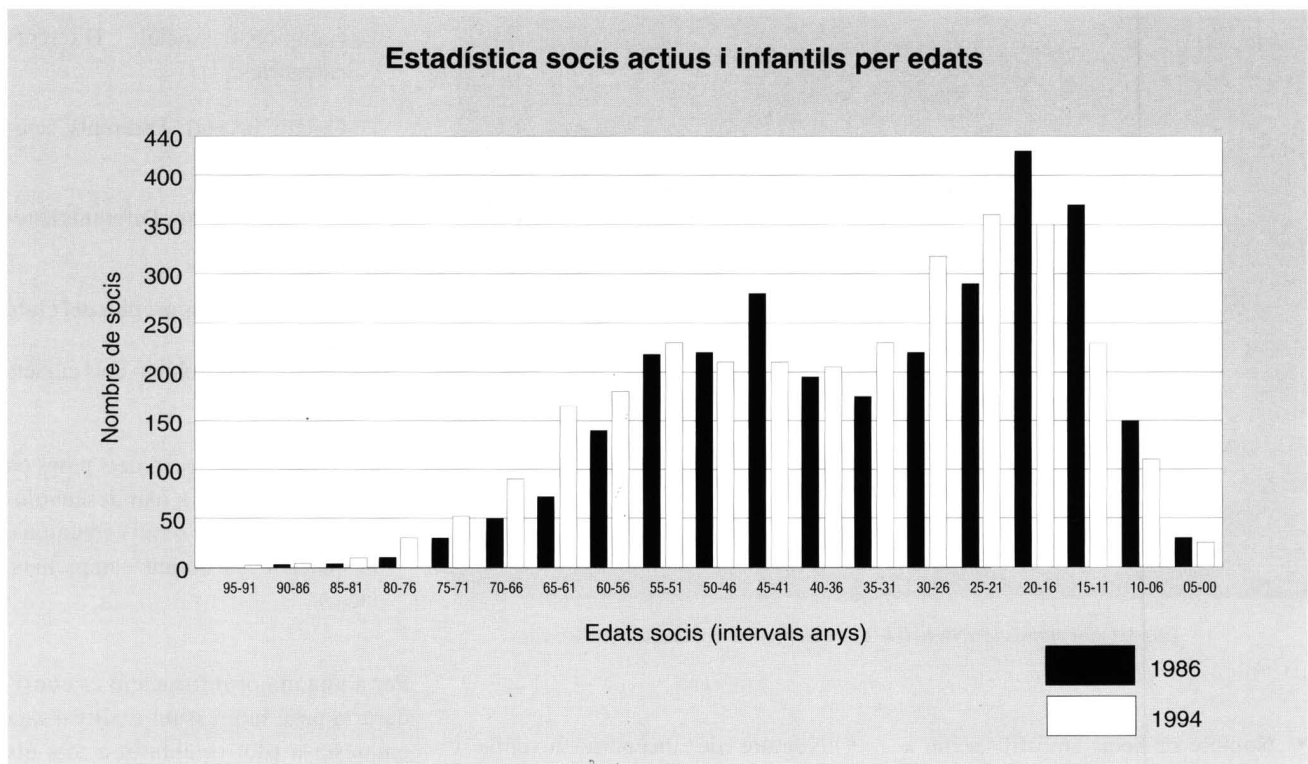

Figura 1. Piràmide d'edats d'un club poliesportiu amb una tradició tennística important.

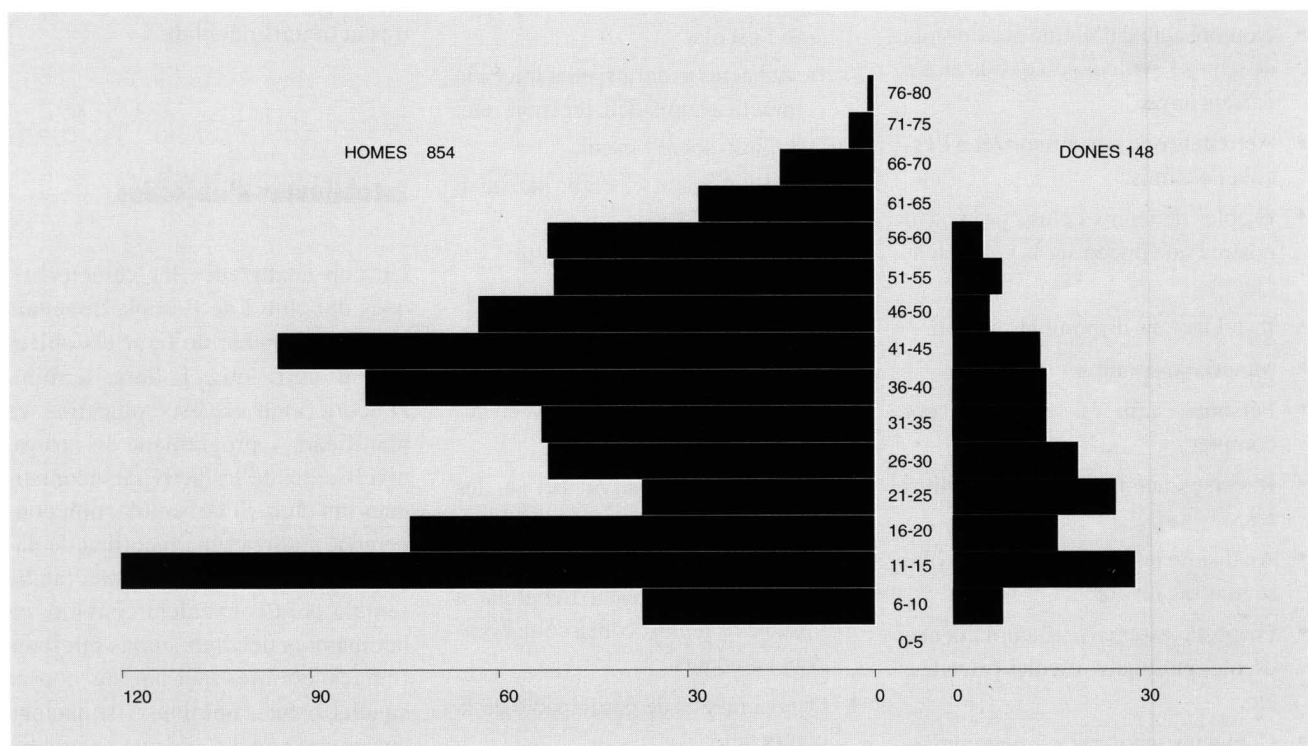

Figura 2. Piràmide d'edats d'un club exclusivament de tennis amb una llarga tradició.

Equip de l'escola de tennis i directius del Club Cercle Sabadellès i Federació Catalana de Tennis

- Nombre de socis amb fills, com a potencials alumnes per a l'escola i activitats que desenvolupen al club de tennis.
- Nombre actual d'alumnes a l'escola de tennis i evolució d'aquests en els darrers anys.
- Activitats que s'han realitzat a l'escola de tennis.
- Escoles de tennis i clubs propers al nostre i que poden ser la competència.
- Instal·lacions disponibles al club.
- Material disponible.
- Personal amb el qual es pot comptar.
- Recursos aconseguits per a millores.
- Anàlisi de les quotes per a l'escola, segons els nivells.
- Proposta esportiva d'ajuntaments, escoles públiques, escoles privades, etc.
- Contactes realitzats a àmbit comarcal, amb ajuntaments i escoles de la zona.
- Nombre de llicències juvenils i sèniors del club i potenciació d'aquesta en els darrers anys.
- Opinió i dades dels socis implicats amb l'escola.
 - Aspectes generals: edat inici a la pràctica tennística, llicència, etc.
 - Opinió sobre l'escola
 - Opinió sobre el club: personal, instal·lacions
 - Freqüència de participació
 - Horaris de la pràctica esportiva
 - Motiu de la seva pràctica
 - Propostes a realitzar en el club
 - Participació fins a la data en activitats
- Gestió administrativa per a les sol·licituds d'inscripció i formalització de pagaments.
- Personal que ha estat treballant a l'escola de tennis, com a col·laboradors i ajudants.
- Dates i nivells de participació en la competició:
 - Equips en les diferents categories.

- Campionat social. Diferents categories.
- Circuit juvenil. Diferents categories.
- Campionat obert. Diferents categories.
- Altres activitats pròpies del club.
- Organització i evolució dels curssets d'estiu.
- Nivell de participació dels pares en les activitats que s'han desenvolupat en el club de tennis (reunions, desplaçaments durant campionats, etc...).

Per a una major informació es consideraria prou interessant realitzar una enquesta a títol orientatiu a tots els socis, per poder orientar millor les activitats que es podrien dur a terme a l'escola de tennis i millorar en d'altres activitats del club.

Establiment d'objectius

Un cop analitzades les característiques del club i de l'escola de tennis arriba el moment de fixar els objectius a curt, mig i llarg termini. D'acord amb aquests objectius es planificarà i programarà els grups, nivells, etc. de les activitats tennístiques del club. Si bé sembla molt convenient realitzar una recollida de dades el més objectiva possible, també sembla prou convenient conviure en la dinàmica del club, en les diferents franges horàries per tal de copsar aquells hàbits, opinions i situacions que sovint són difícils que apareguin reflectits en les enquestes i que marquen el tarannà d'un club.

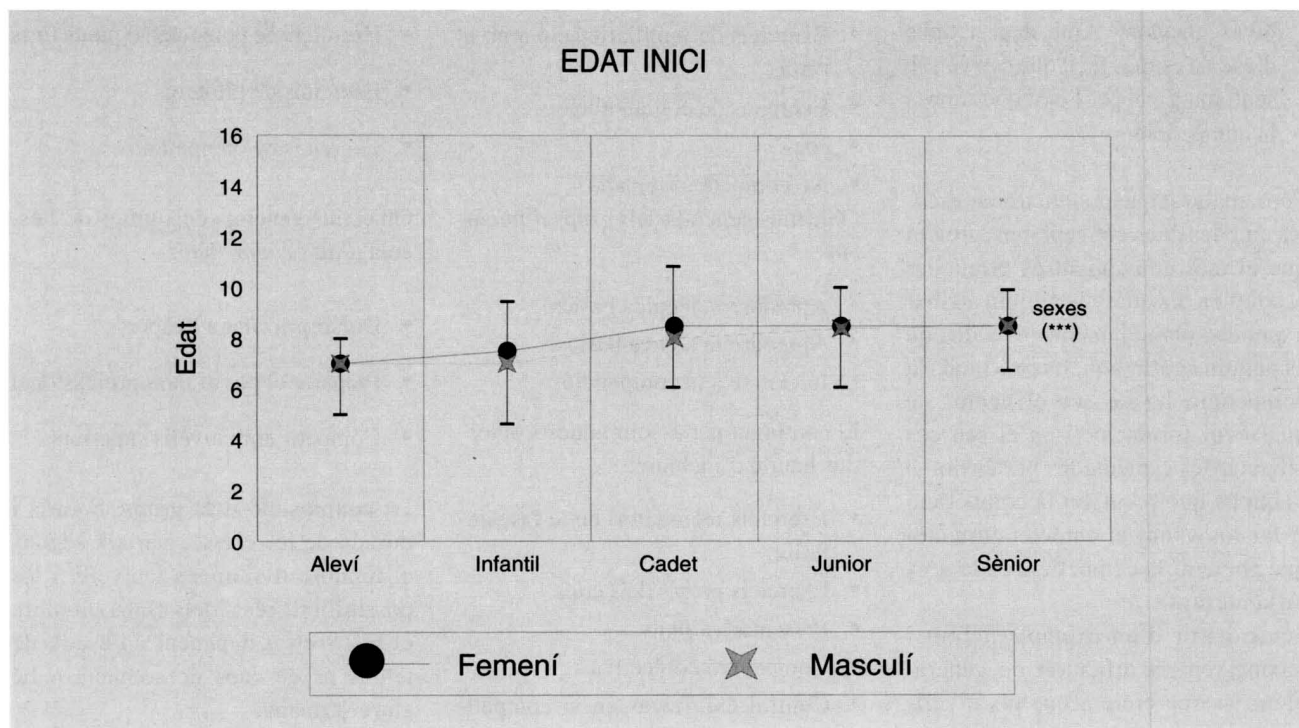

Figura 3

Possible estructura de l'escola de tennis

Més enllà de les diferents matisacions que podem fer, creiem que l'escola esportiva ha de ser per sobre de tot educativa i integradora on tinguin cabuda tant els practicants que adquireixin un bon nivell esportiu pel seu talent i/o per la seva predisposició com per als alumnes amb menys facilitat per a la pràctica esportiva. És des d'aquesta perspectiva que podem diferenciar dos enfocaments:

- Escola competitiva: d'acord amb les dades exposades per Solanellas (1995) (veure figura 3), l'edat d'inici al tennis és cada cop més primerenca. Si els jugadors sèniors de l'actualitat varen començar a jugar a tennis sobre els 9 anys, els jugadors alevins ho varen fer sobre els 7 anys. Aquesta reducció en l'edat

d'inici, va d'acord amb la reducció de l'edat en què els jugadors del circuit professional guanyen els torneigs tal com presentava Schönborn (1991).

L'edat en la qual els jugadors del circuit professional assoleixen els primers llocs del rànquing és abans en les noies que en els nois. Tots aquests factors han fet avançar l'edat en la qual els joves es presenten a les escoles de tennis on els professionals que hi treballen han hagut d'adaptar-se i buscar una transformació en els objectius d'abans.

Si bé sovint els tècnics es troben pressionats per directius, pares i fins i tot per ells mateixos en la recerca d'objectius a curt termini i de resultats en els joves jugadors, el professional de l'ensenyament del tennis ha de mantenir un criteri que vagi d'acord amb l'evolució del nen.

Per això, cada cop més la tasca d'un equip multidisciplinar es fa del tot imprescindible perquè es tinguin en compte tots aquells factors a considerar en el procés d'entrenament en unes edats canviants i on no es pot oblidar l'etapa formativa en la qual es troben. Per clares que siguin les diferències de nivell, per molt que la filosofia amb la qual es vol guiar el club sigui la de la competició, pensem que en aquestes primeres edats no és bo fer diferències quant al volum d'entrenament ni quant a les oportunitats de competir entre els més i els menys hàbils.

- Escola social: l'escola anomenada social té una finalitat una mica diferent ja que no pretén assolir el màxim d'èxits en competició. En el marc d'aquesta escola, la competició no és el centre sobre el qual gira l'educació i els entrenaments dels

joves jugadors. Amb aquest tipus d'escola és més fàcil que cap nen se senti marginat per l'èxit que suposa la competició.

Però, malgrat que podem trobar escoles amb les dues concepcions, creiem que el més convenient és promoure escoles en les quals es puguin arribar a ambdós plantejaments, és a dir, on es puguin acollir aquells pels quals la competició ha de ser el centre de qualsevol formació (i en el seu cas rebaixar les esmentades pretensions) i aquells que rebutgen la competició (i fer-los veure el caràcter formatiu que pot tenir la competició en la seva justa mesura).

Sense partir d'un exemple definit i reconeixent la dificultat de generalitzar, sí que creiem que els nivells que es donen en la majoria de clubs són els que es presenten a continuació. Així mateix, les edats entre parèntesis són només referències que varien en funció del club i la manera d'entendre el tennis del professional que dirigeix l'escola:

- Escola de minitennis/pretennis (6-7 anys)
- Escola d'iniciació (8-10 anys)
- Escola de perfeccionament (11-13 anys)
- Escola de competició (14-16 anys)
- Escola d'alta competició (17-20 anys)

Objectius generals dels grups de minitennis/pretennis

- Passar-s'ho bé.
- Motivar per seguir l'any que ve.
- Familiaritzar-se amb l'esport.

El contingut per assolir aquests objectius hauria d'incloure:

- Exercicis de familiarització amb el material.

- Exercicis de familiarització amb la pista.
- Exercicis de col·laboració.
- Jocs.
- No competició reglada.

Objectius generals dels grups d'iniciació:

- Aprendre la tècnica bàsica.
- Aprendre la tàctica bàsica.
- Iniciar-se a la competició.

El contingut per assolir aquests objectius hauria d'incloure:

- Exercicis recordatori de la fase anterior.
- Exercicis propis dels cops.
- Presentar variants.
- Competició col·lectiva.
- Control èxit/fracàs en la competició.

Objectius generals dels grups de perfeccionament:

- Millorar la tècnica bàsica
- Millorar tàctica bàsica
- Competir regularment

El contingut per assolir aquests objectius hauria d'incloure:

- Exercicis per a tots els cops
- Exercicis de variants
- Calendari regular de competicions (organitzar temporada-competició)
- Control èxit/fracàs en la competició

Objectius generals dels grups de competició:

- Millorar el rendiment de competició
- Consolidar un esquema de joc
- Compaginar estudis/esport

El contingut per assolir aquests objectius hauria d'incloure:

- Recordatori exercicis fets/temporada

- Exercicis de potenciació punts forts
- Exercicis de piloteig
- Exercicis de competició

Objectius generals dels grups de l'escola d'alta competició:

- Donar prioritat a l'esport
- Preparar el pas al món professional
- Competir amb nivells superiors

La composició dels grups, horaris i durada de les classes variarà segons el nombre d'alumnes i nivells i les possibilitats reals dels clubs (nombre de pistes etc.), depenent si l'escola de tennis és de caps de setmana o bé entre setmana.

Un altre gran apartat seria el de les classes per a adults, fins fa uns anys majoritàriament particulars i actualment també amb un format de grups. Evidentment, en un programa per a adults podem diferenciar nivells. En el cas de preveure el treball amb grups haurem de buscar gent del mateix nivell. Habitualment es diferencien tres nivells, considerant el primer el d'iniciació.

Un altre dels canvis que s'han donat en els programes per a adults ha estat el d'ampliar el ventall horari que abans es limitava al treball fora de les hores de l'escola de tennis. En aquests programes, com d'altres propostes que es puguin fer des d'una escola de tennis, pot ser interessant organitzar activitats paral·leles a les sessions d'entrenament, com poden ser torneigs entre ells, sessions amb vídeo i per què no, altres activitats socials que fan que la gent es conegui i creen una dinàmica positiva en un col·lectiu que si no es limitaria a realitzar les seves classes sense relacionar-se.

Equip de treball

L'equip de treball que compon les escoles de tennis està encapçalat pel director de l'escola de tennis, que compta amb professionals per a cadascun dels grups. Sembla recomanable que per a cada nivell hi hagi un tècnic responsable, malgrat que després el conjunt d'entrenadors treballin en tots els nivells. Això permet repartir responsabilitats i que pares i jugadors sàpiguin a qui dirigir-se en el cas de problemes concrets.

És molt important poder explicar l'organigrama de l'escola a pares i directius a principi de temporada, explicant les funcions i feines de cada professional. El director de l'escola haurà de coordinar els diferents professionals i fer la connexió amb la junta directiva.

Les reunions periòdiques entre professionals per tal de planificar la temporada, tractar problemes que puguin sorgir, analitzar jugadors, etc. són molt convenients ja que afavoreixen la comunicació i la cohesió d'un equip de treball. Així mateix, les reunions més esporàdiques amb la junta directiva són igualment importants per motivar el professional i donar a conèixer la política que seguirà el club. Finalment de totes aquestes reunions surt un missatge, una filosofia de treball consensuada que cal transmetre als pares en el cas de les categories inferiors i als jugadors en les categories de més edat.

Un dels problemes que més es comenten a nivell de la direcció d'escoles és la tasca desenvolupada pel director fora de les pistes de tennis. Està clar que les tasques de promoció de l'escola, reunions amb directius, reunions amb pares, etc., ocupen un volum d'hores que allunyen el màxim responsable del seu treball com a tècnic. Seria convenient que el

Equip del Reial Club de Tennis Barcelona

director de l'escola no desaparegués del treball en pista i que pogués combinar ambdues responsabilitats.

Grup de tècnics

El grup de tècnics específics ha d'estar compost d'acord al nombre d'alumnes, a la freqüència d'entrenament i als dies i hores que es dediquin a l'escola de tennis. En qualsevol cas els tècnics han d'estar en possessió d'alguns dels títols:

- instructor provincial
- monitor nacional-tècnic de 1r nivell
- entrenador nacional-tècnic de 2n nivell
- professor nacional-tècnic de 3r nivell

Instructor provincial: el curs que cal fer per aconseguir aquest títol és de tres dies de durada. L'objectiu és donar uns mínims coneixements per a aquelles persones que col·laboren puntualment amb les escoles de tennis. Acostumen a tenir aquest títol jugadors júnior o sènior que encara estan jugant i que treballen a l'escola de tennis del club alguns dies a la setmana o només els caps de setmana.

Monitor nacional-tècnic de primer nivell: aquest curs, que consta de tres setmanes i que es realitza conjuntament amb l'Escola Catalana de l'Esport, inclou no només assignatures específiques sinó també assignatures comunes com ara anatomia, psicologia, didàctica, etc. Va adreçat princi-

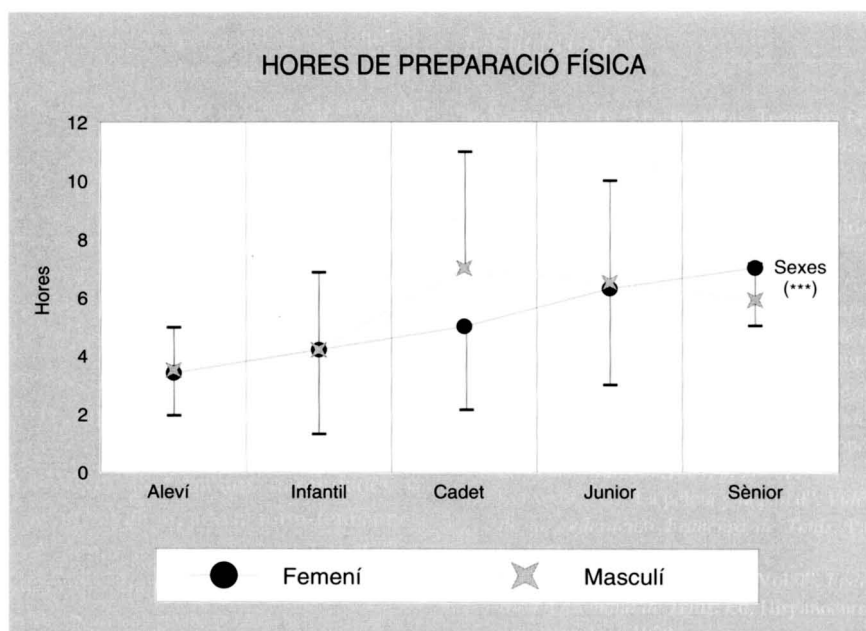

Figura 4

palment a aquelles persones que ja tenen una certa dedicació a l'ensenyament i fins i tot agafen la responsabilitat d'alguna capitania dels equips inferiors. Així mateix porten classes particulars.

Entrenador nacional-tècnic de segon nivell: aquest curs que consta de 4 setmanes de durada té una estructura semblant a l'anterior amb més hores, amb la segona part d'algunes assignatures i d'altres de noves. Les responsabilitats d'aquests tècnics ja arriben a coordinar grups de competició o nivells d'edat i en alguns casos porten la direcció d'un club de tennis.

Professor nacional-tècnic de tercer nivell: curs que consta de 5 setmanes on la formació rebuda inclou aspectes més complets de preparació física, tècnica específica, tàctica, etc.

Aquests professionals acostumen a dirigir escoles de tennis o a ocupar càrrecs de responsabilitat en federacions o grups privats.

Cal considerar que si bé s'ha esmentat que aquestes titulacions tenen un camp d'actuació determinat, no deixen de ser referències del que acostuma a ser però que no es compleix totalment.

Tenint present que hi ha aquests títols i la formació que s'hi imparteix, el tècnic responsable ha de seleccionar els tècnics adients per a cadascun dels grups i nivells. Els grups als quals cal assignar professionals són:

- **Pretennis:** no cal buscar un tècnic amb moltes qualitats tennístiques però sí amb grans dots per dinamitzar el grup, de tal manera que sovint sàpiga ser un més per tal de promoure la diversió. El treball mitjançant jocs i treball poc específic, que inclou molts exercicis de coordinació, és el contingut bàsic que el tècnic ha de desenvolupar en aquesta fase.
- **Iniciació:** seguint en la mateixa línia que l'anterior grup, cal tenir més coneixements de l'esport, es-

pecialment de l'ensenyament dels cops, ja que en aquesta etapa ja hi ha una formació més específica. Sovint es col·loquen en aquests dos primers grups la gent amb menys experiència, els nois més joves que de vegades és el seu primer any en l'ensenyament. Aquest fet el considerem un error. Precisament com que es considera que són les primeres etapes en la formació, cal que el contingut i guia de les sessions sigui de qualitat ja que pot ser determinant en el futur esportiu dels nens.

- **Perfeccionament:** en aquesta etapa on ja se suposa un cert nivell dels jugadors, el tècnic responsable els guia cap a la competició, motivant-los-hi. Això vol dir que cal dosificar-la, sense deixar de banda els aspectes tècnics del jugador ja que encara està en una clara etapa de formació. El tècnic en aquesta fase creiem que ha de tenir un cert domini d'aquestes situacions, la qual cosa suposa experiència i haver treballat en les etapes anteriors.
- **Competició:** aquest període gira entorn a la competició. El jugador i/o el seu entorn no són novells en aquesta pràctica esportiva i, per tant, tenen uns certs coneixements, una certa experiència d'aquest món que exigeix del tècnic una formació força àmplia ja que cal valorar molt sovint no només aspectes purament tècnics sinó també aspectes psicològics, de preparació física, etc. que són del tot necessaris per assolir un millor nivell competitiu.
- **Classes d'adults:** evidentment anirà molt en funció del perfil que tinguin els adults. L'objectiu que persegueixen pot ser molt variat: millorar el seu nivell per poder jugar als equips del club, guanyar

el seu company de feina o el seu cap, millorar algun cop en concret, fer esport de forma continuada un cop per setmana, iniciar-se al esport per poder jugar amb la família, etc. L'ideal seria poder agafar el professional més idoni per a cada persona però això no sempre és possible. On sí que podríem generalitzar és que el professional en aquest cas ha de desenvolupar una tasca ben diferent al treball amb nens. Les mateixes converses a realitzar abans i després dels entrenaments exigeixen un perfil professional o bé una adaptació per a aquest treball.

El treball específic de tennis es desenvolupa bàsicament en la pista de tennis amb exercicis tècnics, tècnico-tàctics, jugades, simulació de competicions, etc. Actualment, alguns clubs complementen aquest treball en pista amb el treball de classes teòriques. Aquestes s'acostumen a impartir un cop al mes o bé els dies de pluja. Aquest treball en l'aula inclou:

- Gravacions en vídeo dels jugadors i posterior visionat per comentar els aspectes positius i els aspectes a corregir dels jugadors.
- Visionat de vídeos de partits per comentar aspectes tàctics del joc.
- Vídeos de jugadors del circuit professional, sempre tenint en compte les diferències entre un nivell i un altre.
- Xerrades formatives sobre el comportament en pista, els entrenaments, situacions de competició, hàbits alimentaris, etc.

Pel que fa a l'altre grup de professionals, cal esmentar:

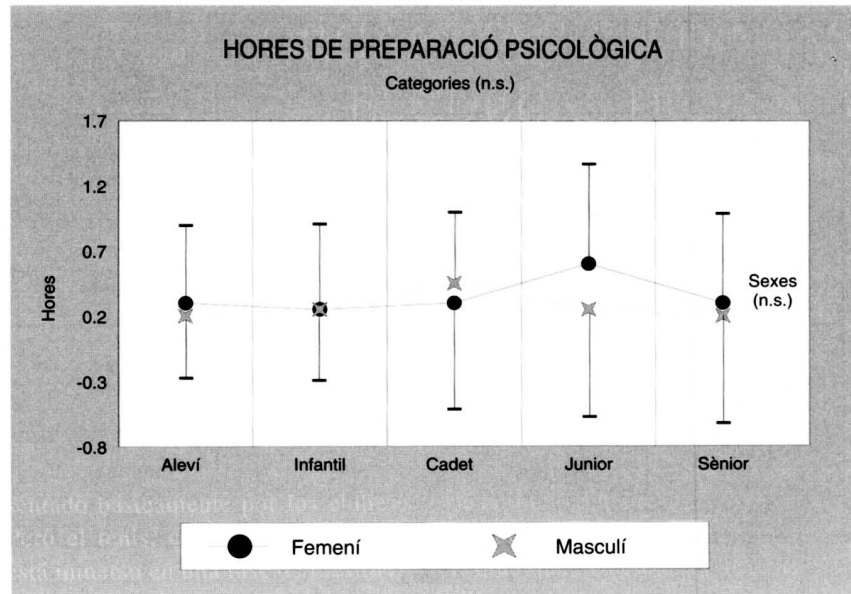

Figura 5

- Xerrades més teòriques sobre els cops, les empunyadures, etc.

Preparador físic: d'acord amb la figura 4 (Solanelas, 1995), el nombre d'hores dedicades a la preparació física ha esdevingut una constant en els jugadors catalans. El treball del preparador físic ha esdevingut, doncs, pràcticament imprescindible en les escoles de tennis.

Psicòleg: si bé el paper del preparador físic es troba força reconegut i establert en les escoles de tennis, el paper del psicòleg no ho és tant. Les dades del mateix estudi anteriorment esmentat (Solanelas, 1995) fan referència a les hores específicament dedicades a la preparació psicològica (veure figura 5) i on s'aprecia com en cap categoria se supera la mitja hora setmanal.

Metge: pocs clubs tenen un metge en el seu equip tècnic. Els accidents i lesions són solucionats mitjançant la mútua a la qual es pot accedir per la llicència federativa.

Instal·lacions i material

Pel que fa a les instal·lacions necessàries per desenvolupar els entrenaments tenim:

- Nombre de pistes.
- Frontó.
- Gimnàs per realitzar la preparació física
- Pista poliesportiva, per ampliar el possible nombre d'alumnes a l'escola.
- Piscina per realitzar activitats paral·leles durant el curs d'estiu.
- Sala de vídeo.
- Sala de reunions, etc.

Pel que fa al material, és molt important poder fer una previsió per a tota la temporada:

- Caixes de pilotes.
- Carrets per a pilotes o cubells.
- Màquina llançapilotes.
- Xarxes de tennis, minitennis
- Cons, cèrcols, cordes, pilotes d'es-cuma, piques, pals d'hoquei, pilotes

	PISTA NÚM. 1 40.25 hores 25% 151 usuaris 40%	PISTA NÚM. 2 44.25 hores 28% 90 usuaris 24%	PISTA NÚM. 3 30.56 hores 19% 129 usuaris
ESTIU 12.58 hores 8% 34.6 usuaris 9%	14.375 hores 39 usuaris	22.62 hores 63 usuaris	0.75 hores 2 usuaris
TARDOR 43.29 hores 27% 156 usuaris 41%	49.375 hores 187.5 usuaris	38.5 hores 102 usuaris	42 hores 178.5 usuaris
HIVERN 43.25 hores 27% 162 usuaris 43%	48.5 hores 209 usuaris	41 hores 101 usuaris	40.25 hores 178 usuaris
PRIMAVERA 55 hores 34% 142 usuaris 37%	48.75 hores 171 usuaris	77 hores 97.5 usuaris	39.25 hores 160 usuaris

Taula 5

medicinals, matalassos individuals, pilota de bàsquet i futbol.

En moltes ocasions pensem només en el material convencional i a comprar-lo a les cases comercials corresponents, però és ben cert que en molt clubs els encarregats de manteniment de pistes donen idees o es pot comptar amb ells per a la fabricació casolana de molts d'aquests estris.

Aspectes a considerar en una escola de tennis

En aquest apartat es presenten alguns dels problemes que sorgeixen a les escoles de tennis:

Canvis de nivell

Els canvis de nivell en una escola de tennis sovint són un dels punts més problemàtics. Aquests canvis poden fer-se o bé pel nivell tennístic dels jugadors o bé respectant les edats. Un cop més escollir una opció o una altra va en funció de l'enfocament de l'es-

cola de tennis. El fet de respectar les edats acostuma a obeir a una escola més social, el fet de considerar el nivell que assolix cada alumne acostuma a anar més lligat a una escola de competició.

Tant un criteri com un altre arrossega els seus avantatges i inconvenients. En el cas de respectar les edats ajuda que cada alumne convisqui amb els nens de les seves edats, però en alguns casos pot interferir en el desenvolupament tennístic de jugadors que d'altra banda podrien millorar competint i entrenant amb jugadors de més nivell, malgrat tinguin més edat.

Relacions amb els directius

Les relacions amb els directius sovint han estat un dels punts més conflictius o que almenys els entrenadors de tennis les han qualificat com a tals. Igual que amb el tema dels pares, que serà tractat a continuació, al professional de l'ensenyament del tennis el poden interferir aquelles persones que amb gran influència i poder de decisió no tenen un perfil professio-

nal específic per al lloc que ocupen. Si bé sembla coherent pensar que en un futur els càrrecs directius de clubs i federacions seran professionals, el cert és que ara no ho són i que la seva tasca no remunerada ha estat en moltes ocasions fonamental per a la promoció d'aquest esport a casa nostra. Dins d'aquest raonament en el qual parlem de directius no professionals, sovint ens trobem que aquests càrrecs són ocupats per pares de jugadors que es troben a l'escola. Aquest fet ha estat beneficiós en moltes ocasions ja que busquen aconseguir la millor escola per als seus fills però en d'altres ha comportat problemes.

Pares

El tema dels pares és potser un dels de més actualitat en l'ambient tennístic i en l'esport en general. En aquest esport, on s'assoleixen quotes d'èxit prou importants, i al nostre país, on darrerament s'ha arribat al cim de tota la seva història, potser el paper dels pares esdevé més important i els casos més negatius es donen a conèixer amb més facilitat.

Tot aquest fenomen ens porta a considerar molt seriosament la formació dels pares. Cal pensar que quan un nen s'inicia en la pràctica esportiva, no només ell s'inicia sinó també el seu entorn familiar més proper.

Els pares, la majoria de vegades també són novells i se'ls acostuma a criticar molt però poca gent els aconsella o els forma per saber com tractar al seu fill, des del punt de vista psicopedagògic, alimentari, etc.

Cal doncs programar aquesta formació amb els pares des de l'inici.

Durant la temporada hauríem de poder programar tres reunions:

La reunió: on el director de l'escola hauria d'exposar la seva filosofia de

treball, els objectius generals i establir el diàleg amb els pares per tal d'unificar criteris per intentar que ambdós (tècnics i pares) puguin oferir un mateix missatge.

2a reunió: a meitat de temporada, per tal de valorar el desenvolupament del curs i comentar incidències respecte a entrenaments, competicions, etc.

3a reunió: a final de temporada per poder fer una valoració final que serà la base per establir els objectius per a la temporada següent.

Nombre de pistes a ocupar per l'escola de tennis

La distribució de pistes és potser l'etern problema dels clubs de tennis. La polèmica entre pistes dedicades als socis amb un caire més recreatiu o a les activitats de l'escola de tennis és el que han de resoldre la majoria de directives dels nostres clubs. Aquest problema és una constant en la dinàmica de quasi tots els clubs de tennis. Els socis que no es troben implicats directament amb l'escola i que volen tenir pista tan bon punt arriben al club són els principals detractors de l'escola. En canvi, els socis directament implicats en l'escola (amb fills, germans, etc.) reclamen una major disponibilitat horària per a entrenaments, competicions, etc. La taula 5 mostra les hores i els usuaris en tres pistes d'un club de tennis. La pista núm. 2 és una pista de terra batuda habitualment no agafada per l'escola de tennis, la núm. 1 també de terra batuda però habitualment agafada per a l'escola, la núm. 3 de *tennis quick* també emprada normalment per l'escola.

A destacar la diferent implicació de les pistes segons l'època de l'any. A l'estiu per exemple el nombre d'hores i d'usuaris baixa consider-

Dilluns a divendres	16 h-18 h	escola de competició (15-18 anys) 4 pistes terra batuda
	18h-21 h	2 formigó porós escola competició (10-14 anys) escola general (6-10 anys) 4 pistes terra batuda 2 formigó porós frontó
Dissabte matí	09 h-13 h	escola general (6-10 anys) 4 pistes terra batuda 2 formigó porós frontó

Taula 6

ablement però encara més a la pista núm. 9 la superfície dura que si no és utilitzada per l'escola pràcticament no té usuaris.

Durant el període de tardor i hivern la pista més utilitzada és la núm. 6, que s'empra sovint per a l'escola. En canvi, durant la primavera la més emprada és la núm. 3, amb l'arribada del bon temps la pista que no pertany a l'escola augmenta en utilització cosa que només és atribuïble als socis.

Els horaris d'una escola de tennis podrien ser els que s'exposen a la taula 6 per a un club amb 10 pistes tennis: 8 terra batuda, 2 formigó porós, 1 frontó.

- Caps de setmana segons període de l'any diferents competicions: campionats socials, campionats de Catalunya, en les diferents categories aleví, infantil, cadet, junior, absolut, veterans, veteranes, etc.

Conclusions

Tal com s'ha exposat al llarg d'aquest article, organitzar una escola de tennis ha esdevingut una tasca més àmplia del que ho era en el passat. Això implica que el professional de l'en-

senyament del tennis que es troba al capdavant, necessita d'una formació més àmplia que el permeti abordar situacions molt més obertes i canviants que el fan tractar amb diferents professionals del seu propi equip de treball com de l'exterior.

Bibliografia

- ALESSANDRINI, E., GAREZ, CI. (1987). *Comprendre le Tennis*. Collection Sport et Connaissance. Paris: Ed. Amphora.
- APPLEWHAITE, CH. (1991). Profiling Tennis. In: *7th Worldwide Coaches Workshop and ETA. Coaches Symposium*. Dublin, Oct. 6-12.
- ARRANZ, J.A. (1992). La evolución de la técnica en el tenis. Dins: *V Simposium Internacional de Profesionales de la Enseñanza del Tenis*. Vigo.
- BLÁZQUEZ, D. (1990). *Evaluar en Educación Física*. Barcelona: Publicaciones Inde.
- BREWER, L. (1990). El sistema de entrenamiento en las Escuelas Regionales de los Estados Unidos I. Dins: *V Simposium Internacional de Profesionales de la Enseñanza del Tenis*. Vigo.
- BREWER, L. (1990). El sistema de entrenamiento en las Escuelas Regionales de los Estados Unidos II. Dins: *V Simposium Internacional de Profesionales de la Enseñanza del Tenis*. Vigo.
- COMITÉ OLÍMPICO ESPAÑOL (1993). *Tenis I*. Madrid: Comité Olímpico Español.
- COMITÉ OLÍMPICO ESPAÑOL (1993). *Tenis II*. Madrid: Comité Olímpico Español.

- FEDERACIÓN ALEMANA DE TENIS (1979). *El Tenis. Escuela de Campeones*. Barcelona: Editorial Hispano Europea. Colección Herakles.
- HIGUERAS, J. (1990). Diferencias y similitudes entre el juego en pistas rápidas y de tierra batida. Dins: *V Simposium Internacional de Profesionales de la Enseñanza del Tenis*. Vigo.
- HIGUERAS, J. (1990). Porcentajes en tenis. Dins: *V Simposium Internacional de Profesionales de la Enseñanza del Tenis*. Vigo.
- HÖHM, J. (1987). *Tennis, the czech way*. Toronto: Sport Book Publisher.
- RASICCI, A. (1986). Organización del entrenamiento. Dins: *I Simposium Internacional para profesionales de la enseñanza del Tenis*. Barcelona.
- SOLANELLAS, F. (1995). Valoració funcional de tennistes de diferents categories. Tesis doctoral. Barcelona.
- SCHÖNBORN, R. (1978). El campeón del futuro. Dins: *Simposium internacional de entrenadores*. Kiel, octubre 1978.
- SCHÖNBORN, R. (1984). Entrenamiento de factores condicionantes dentro del ámbito del entrenamiento del tenis. Dins: *Simposium de profesores de Tenis*. Marbella, junio 1984.
- WOODS, R. (1987). Programa educativo de la U.S.T.A. Dins: *V International Tennis Federation Worldwide Coaches Workshop and European Tennis Association Coaches Symposium*. Mallorca, noviembre.